

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kamenice, okres Jihlava

588 23 Kamenice u Jihlavy 402

Identifikátor školy: 600 117 171

Termín konání inspekce: 7. – 10. a 13. prosinec 2004

Čj.	11-1513/04-05018
Signatura	ok2cy103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kamenice, okres Jihlava (dále jen škola) je příspěvková organizace zřízená Obcí Kamenice, 588 23 Kamenice u Jihlavy 481. Poslední Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolní zařízení a školských zařízení bylo vydáno MŠMT pod čj. 11 269/03-21 dne 21. ledna 2003. Škola sdružuje Mateřskou školu s kapacitou 75 dětí, Základní školu s kapacitou 270 žáků, Školní družinu s kapacitou 50 žáků a Školní jídelnu s kapacitou 450 jídel. Výuka ve škole probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. K 30. září 2004 měla škola 203 žáků v devíti třídách. Počet žáků je mírně klesající – k 30. září 1999 měla škola 227 žáků ve dvanácti třídách. Spádová oblast školy je stabilní a zahrnuje osm obcí.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální podmínky vzdělávání na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku všech sledovaných předmětů zajišťuje pět pedagogických pracovníků (dále jen pracovníků). Tři z nich mají kvalifikaci pro první stupeň základní školy, jeden je kvalifikován pro výuku na druhém stupni základní školy, jeden nemá požadovanou kvalifikaci. Chybějící kvalifikace pracovníků neměla negativní vliv na úroveň výuky. Požadovanou kvalifikaci má i ředitel školy. Výchovná poradkyně nemá kvalifikační studium. Skladba úvazků jednotlivých učitelů je sestavena s ohledem na jejich odbornou způsobilost a schopnosti. Škola nemá zpracován ucelený Organizační řád. Systém řízení, který je stanoven v Organizační struktuře odpovídá velikosti a počtu součástí školy. Kompetence pracovníků školy, včetně delegování některých pravomocí a zastupitelnosti vedoucích pracovníků, jsou stanoveny v pracovních náplních. Pro přenos informací uvnitř školy se užívá formy vývěsek, školního rozhlasu, pedagogických porad a především osobních jednání. Aktuální informace jsou předávány rychle a úplně. Jako poradní orgány užívá ředitel školy pedagogickou radu, porady vedení, metodické sdružení, výchovnou poradkyni a jednání členů výboru rodičovského sdružení. Kontakt s žáky je realizován bezprostředním jednáním, nebo prostřednictvím schránky důvěry. Začínajícím učitelům nejsou přiřazováni uvádějící učitelé. Nekvalifikovaným učitelům je umožňováno potřebné studium. Kontrolní činnost vedoucích pracovníků je zaměřena především na vedení povinné dokumentace a na kvalitu výuky. V oblasti dokumentace a plnění učebních dokumentů není kontrola vždy dostatečně důsledná. Během inspekční činnosti byly zjištěny dílčí nedostatky při naplňování učebních osnov. Vedení školy provádí hospitační činnost v dostatečném rozsahu. Výstupy z hospitací jsou analyzovány a jsou přijímána potřebná opatření. Vzájemné hospitace nejsou využívány. Vedení školy nemá zpracovaný plán personálního rozvoje pracovníků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je však prováděno v souladu s potřebami a cíli školy. Aktuálně je zaměřeno do oblastí použití výpočetní techniky, a odborných kurzů, včetně školení týkající se přípravy školních vzdělávacích programů. Hodnocení pracovníků je vedením školy prováděno podle stanovených kritérií na základě výsledků kontrol.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Třídy prvního stupně jsou umístěny společně se zbývajícimi třídami druhého stupně ve třech podlažích budovy školy. V dalších částech budovy jsou umístěny tělocvična, školní družina a školní jídelna. Výuka všech sledovaných hodin probíhala v kmenových třídách. Dostatečně prostorné místnosti jsou vyzdobeny zejména žákovskými pracemi a působí esteticky podnětně. Jsou vybaveny převážně starším, ale zachovalým nábytkem. V první ročníku jsou žákovské židle a stolky nové a umožňují výškové nastavení. Žáci prvního až pátého ročníku využívají dále učebnu hudební výchovy, postupně zařizovanou multimediální učebnu, tělocvičnu a dílny. Počítačová učebna je k dispozici, nejsou však v ní instalovány výukové programy určené žákům prvního stupně a počítačová podpora výuky není ve sledovaných ročnících a předmětech uplatňována. Funkční a dobře přístupná je žákovská knihovna s omezeným fondem dětské literatury. V areálu školy jsou dále hřiště, připravuje se nové umístění školního pozemku. Učitelé mohou v hodinách používat audiovizuální techniku. Velká pozornost je věnována pořízení a užívání kompenzační techniky pro sluchově postiženou žákyni. V době inspekce nebyly ve škole užívány učebnice a další pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitel školy má přehled o současném stavu v oblasti materiálně-technických podmínek, zaměřuje se spíše na operativní řešení dílčích problémů při provozu školy. Plánovitě a postupně jsou prováděny kroky ke zlepšení technického stavu budov. Významné zkvalitnění v této oblasti přinesly pro tento školní rok celkové rekonstrukce sociálních zařízení.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

- Ve škole je výuka ve všech ročnících prováděna podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Všechny pozdější úpravy tohoto vzdělávacího programu jsou řádně realizovány. Vzdělávací nabídka je doplněna činností šesti zájmových útvarů a jednoho nepovinného předmětu. Pro individuálně integrované žáky jsou zpracovávány individuální vzdělávací programy. Škola pro tyto žáky neorganizuje žádné další kroužky. Průběh vzdělávání je průkazně zachycen jak v povinné tak i v další pedagogické dokumentaci s drobnými formálními nedostatky.
- Řád školy obsahuje všechna závazná ustanovení, vymezuje povinnosti i práva žáků. Nejsou v něm důsledně uvedena opatření k potírání rasismu a šikanování ve smyslu metodického pokynu MŠMT č. j. 14 514/2000-51. Rozvrh hodin prvního až pátého ročníku respektuje základní psychohygienické požadavky odpovídající žákům prvního stupně základní školy. Provozní řády odborných pracoven zahrnují potřebná pravidla chování žáků z hlediska jejich bezpečnosti v těchto pracovnách.
- Součástí výchovně-vzdělávacího procesu je výchovné poradenství. Činnost výchovné poradkyně zahrnuje především profesní poradenství, práci s žáky se specifickými potřebami a pomoc při kázeňských a prospěchových potížích žáků. Výchovná poradkyně spolupracuje v případě potřeby s Pedagogicko-psychologickou poradnou. Žáci mají možnost se obrátit o pomoc jak adresně, tak i anonymně prostřednictvím schránky důvěry. Činnost v oblasti prevence sociálně-patologických jevů vykonává metodik prevence. Minimální preventivní program není vypracován. Částečně je nahrazen dokumentem Škola bez drog, který však nezahrnuje všechny stanovené oblasti. Tento dokument je ročně vyhodnocován a vedením školy jsou přijímána

potřebná opatření. Klima školy je příznivé, pracovníci školy spolupracují s vedením při naplňování cílů školy. Mezi žáky a učiteli i mezi pracovníky školy navzájem jsou dobré pracovní vztahy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni v českém jazyce

Perspektivní příprava na výuku byla velmi dobrá, učební osnovy jsou účelně rozpracovány do časových plánů učiva. Rovněž bezprostřední příprava byla dobrá, pozornost byla věnována jak použitým metodám práce, tak i vhodné materiální podpoře výuky. Cíle hodin byly verbálně sděleny žákům je v menší části hodin. Rovněž v závěru hodin nebylo vždy provedeno zhodnocení míry dosažení stanoveného cíle. Výuka sledovaných předmětů byla zajištěna třemi kvalifikovanými pedagogickými pracovníky (dále jen pracovníky), jedním pracovníkem s kvalifikací pro druhý stupeň základní školy a jedním pracovníkem bez požadované kvalifikace. Nedostatek požadovaného vzdělání se neprojevil negativně na kvalitě výuky. Výuka probíhala odborně a věcně správně. Verbální i neverbální projevy byly u většiny pracovníků velmi dobré, což v těchto hodinách navozovalo příznivou pracovní atmosféru. Pouze výjimečně verbální a neverbální projevy neodpovídaly věku žáků, což nepřispívalo podpoře zájmu žáků o učivo. Pro výuku českého jazyka byly využívány kmenové třídy vybavené řadou názorných pomůcek a dalšími pomocnými materiály, které sloužily k podpoře výuky. Účelně byly využívány učebnice, pracovní sešity i řada dalších pomocných textů. Didaktická, audiovizuální a výpočetní technika využita nebyla. U většiny vyučujících převažovala snaha o aktivní zapojení žáků do výuky, což se většinou velmi dobře dařilo. K výuce byly využívány převážně metody dialogické (zejména rozhovor a diskuse). Ve většině hodin byly zařazeny činnosti podporující aktivní učení žáků. Žáci byli úměrně svému věku vedeni ve většině hodin k samostatné práci. Výsledky samostatné práce byly většinou řádně zhodnoceny a oceněny. Jen výjimečně nebyla tato kontrola dostatečně důsledná. Skupinová práce byla zařazována výjimečně. Ve většině hodin bylo při řešení úkolů k žákům přístupováno individuálně podle jejich schopností. Tempo výuky bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Jen v menší části hodin byly zařazovány prvky fyzické relaxace. Motivace žáků vycházela jednak z pozitivního hodnocení dosahovaných výsledků, jednak z uvádění praktických příkladů. Přispívalo k ní i časté zařazování her a soutěží, navazujících na dané téma. V některých hodinách byla motivace žáků negativně ovlivněna úrovní komunikace a interakce se žáky. Komunikace mezi pracovníky a žáky neměla vždy jasně stanovená pravidla. V části hodin bylo patrné, že žáci nejsou dostatečně vedeni ke kultivované diskusi. Vyslovení dotazu pak vyvolávalo neklid a výrazně klesala efektivita výuky. Interakce mezi učitelkami a žáky byla převážně velmi dobrá. Jen ojediněle byla interakce výrazně omezená. S tím pak souvisely dílčí projevy nezájmu a drobné nekázně. Ve většině hodin byli žáci průběžně hodnoceni, byly pozitivně oceňovány jejich dílčí pokroky. Klasifikace žáků byla prováděna efektivně, vycházela z hodnocení dílčích znalostí a dovedností. Prvky vzájemného hodnocení či sebehodnocení byly užity jen výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni základní školy jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni v předmětech matematika, prvouka a vlastivěda

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost u vyučujících v první třídě a skutečnost, že v páté třídě působí učitelka s kvalifikací pro výuku na druhém stupni základní školy, neměly negativní vliv na úroveň sledovaných hodin. V hospitovaných hodinách zbývajících tříd prvního stupně působili plně kvalifikovaní pracovníci. Všichni učitelé vycházeli při účelném

stanovení cílů výuky z vlastních tematických plánů učiva s časovým rozvržením. Naplánovaný obsah jednotlivých vyučovacích hodin většinou vhodně navazoval na předcházející témata. Všichni žáci používali vhodné učebnice, které tvoří pro jednotlivé ročníky ucelené řady. Z dalších pomůcek byly zejména uplatněny kartičky s čísly a příklady, pomocné texty úloh na volných listech, mapy a množství obrazového materiálu. Kromě jednoho funkčního uplatnění magnetofonové nahrávky, nebyla další didaktická technika použita. Postupné a občas zdlouhavé prohlížení předložených obrazových materiálů v průběhu výuky částečně rušilo pozornost žáků. Ve většině sledovaných hodin se dařilo organizací různých aktivních činností a jejich střídáním dosahovat tempa práce, které celkově odpovídalo věku žáků a obsahu výuky. Méně příležitostí však dostávali talentovaní žáci, obsahová diferenciacce v tomto smyslu nebyla zařazována. Ve dvou hodinách bylo žákům umožněno pracovat ve skupinách, tato forma činnosti vždy působila motivačně a přinesla zvýšení účinnosti výuky. Ve zbývajících hodinách převládalo frontální působení vyučujících, doplňované samostatnou prací žáků. Pedagogové se vždy důsledně přesvědčovali, zda všichni chápou zadaný úkol, poskytovali dostatek času pro jeho řešení. Ne vždy však následovala účinná kontrola umožňující zpětnou vazbu. Častý komentář učitelů v průběhu samostatné práce působil rušivě a negativně ovlivňoval koncentraci žáků. Méně pozornosti bylo věnováno příležitostem pro relaxaci, nejúčinnější byla tehdy, když pro ni bylo využito účelné střídání různých forem práce. V úvodu hodin většinou nebylo uplatňováno motivační působení, pracovníci se spíše omezovali na podrobné seznámení s naplánovaným sledem činností. V další části hodin se jim již většinou dařilo žáky zaujmout a udržet jejich pozornost. V malé míře byly rozvíjeny schopnosti vyjadřovat věcně své názory. Ve většině ze sledovaných hodin byla klidná a vstřícná pracovní atmosféra, v několika hodinách nebyli všichni důsledně vedeni k osvojování a přijímání stanovených pravidel vzájemné komunikace. Při hodnocení postupovali vyučující citlivě a taktně. Oceňovali i dílčí úspěch. Promyšlená volba zadání samostatné práce v prvním a čtvrtém ročníku poskytovala dostatek příležitostí k prožití pocitu radosti a uspokojení ze splněného úkolu všem žákům. V závěru hodin nebylo prováděno shrnutí učiva a jen omezeně bylo využito příležitosti pro celkové zhodnocení práce v hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, prvouce a vlastivědě na prvním stupni základní školy jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Při posuzování výsledků žáků ve sledovaných předmětech nejsou systematicky využívány standardizované testy. Pro zjišťování průběžných výsledků jsou využívány vlastní srovnávací písemné práce, výsledky kontrolní činnosti vedení školy a průběžná klasifikace žáků. Dílčí informace získává vedení školy z výsledků hospitací a z jednání pedagogických porad. Vedením školy je prováděn rozbor zjištěných výsledků a jsou přijímána opatření. Součástí posuzování výsledků žáků jsou i veřejná vystoupení žáků.

Celkový průběh výsledků a vzdělávání ve sledovaných předmětech na prvním stupni základní školy je hodnocen jako dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Škola nabízí žákům možnost zapojení do činnosti v šesti zájmových útvarech a do nepovinného předmětu náboženství. Zájmové útvary pro žáky s logopedickými problémy nebo pro žáky s poruchami učení nejsou ve škole zřízeny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 11 269/03-21 ze dne 21. ledna 2003*
2. *Zřizovací listina – bez č. j., z 26. září 2003, podepsaná starostkou obce*
3. *Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 z 11. října 2004*
4. *třídní výkazy všech tříd*
5. *katalogové listy všech žáků školy*
6. *rozvrh hodin všech tříd prvního stupně*
7. *třídní knihy všech tříd prvního stupně za školní roky 2002/03, 2003/04 a 2004/05*
8. *evidence žáků školy*
9. *Řád školy z 28. srpna 2004, podepsaný ředitelem školy*
10. *Knihy protokolů – záznamy z pedagogických porad*
11. *Knihy úrazů*
12. *Výroční zpráva o činnosti školy z 22. června 2004, podepsaná ředitelem školy*
13. *řády všech odborných pracoven*
14. *Přidělení hodin předmětů ve třídách – bez data, bez podpisu*
15. *Škola bez drog – Plán akcí ZŠ Kamenice ve školním roce 2004 – 2005 – bez data, bez podpisu*
16. *Organizační struktura ZŠ Kamenice – bez data, bez podpisu*
17. *Organizace školy – bez data, bez podpisu*
18. *zápisy ze schůzek metodického družení*
19. *pracovní náplně vedoucích pracovníků*
20. *Plán metodického sdružení ZŠ Kamenice na školní rok 2004 – 2005 – bez data, bez podpisu*
21. *Plán kontrolní a hospitační činnosti – bez data, bez podpisu*
22. *Přehled zájmových útvarů – bez data, bez podpisu*
23. *hospitační záznamy ředitele školy*
24. *Inspekční zpráva čj. 112 170/2000-11038 z 27. dubna 2000*
25. *Písanka 1 a 2 žáků první třídy*
26. *Osobní příplatek (kritéria pro přiznávání osobního hodnocení) – z 6. ledna 2003, podepsané ředitelem školy*
27. *Návrh plánování čtení a psaní (8 hodin týdně) – časový plán učiva českého jazyka pro první ročník – bez data, bez podpisu*

ZÁVĚR

- *Výuka sledovaných tříd je z větší části zajištěna kvalifikovanými pracovníky. Požadovanou kvalifikaci má i vedení školy. Absence vzdělání se neprojevila negativně na kvalitě výuky. Systém organizace práce, forma předávání informací i rozsah činnosti metodických a poradních orgánů odpovídá velikosti a cílům školy. Kontrolní činnost je prováděna systematicky, ale ne vždy zcela důsledně. Další vzdělávání pracovníků má zaměření a rozsah odpovídající potřebám a cílům školy.*
- *Materiálně-technické podmínky umožňují v rámci sledované oblasti plnění osnov zvoleného vzdělávacího programu. Žáci jsou vybaveni učebnicemi. Dílčí nedostatky jsou při využívání didaktické techniky včetně počítačového vybavení při podpoře výuky. Ředitel školy úspěšně spolupracuje se zřizovatelem při postupném zlepšování stavu budov.*

- *Ve výuce se vedle převládajících frontálních metod výuky objevily i metody směřující k činnostnímu učení. Výuka byla vhodně podporována řadou pomůcek. Nebylo využíváno didaktické a výpočetní techniky. V menší části hodin byly nedostatky v oblasti komunikace a interakce se žáky. Při hodnocení žáků jsou dílčím způsobem využívány vlastní evaluační nástroje.*
- *Od poslední školní inspekce došlo ke snížení počtu zájmových útvarů. Zlepšilo se vybavení školy výpočetní technikou, částečně se prohloubilo využívání metod vedoucích k činnostnímu učení. Větší pozornost je průběžně věnována dalšímu vzdělávání pracovníků. K dílčímu zlepšení došlo i v oblasti využívání vlastních evaluačních nástrojů. Nedošlo však k výraznějšímu zlepšení v používání didaktické a výpočetní techniky. Velmi dobrá zůstává spolupráce se zřizovatelem.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislav Novotný	Novotný
Člen týmu	Mgr. Miroslav Pospíšil	Pospíšil

V Jihlavě dne 20. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. ledna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Bohumil Lála

Lála Bohumil

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	-----	-----
Zřizovatel - Obec Kamenice	2005-01-20	1029/05
Rada školy – není zřízena	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky byly/nebyly podány.